

תקציר

ג'עלה: נוסטלגיה תימנית בקפה שכונתי ברחביה

תום פוגל

המאמר עוסק בגלגול מחודש של טקס יהודי תימני, ג'עלה, המתקיים לרוב בהקשרים משפחתיים או קהילתיים אינטימיים. במרכז המאמר עומד אירוע ג'עלה שהתקיים בהקשר חדש – בבית קפה. לצד שמירה על מספר מאפיינים של הג'עלה, כמו השילוב בין שירה לאכילה, התאפיינה הג'עלה בבית הקפה בשינויים רבים: מיקומה ברשות הרבים, היעדר הפרדה מגדרית וקריאת תיגר על ההיררכייה הבין-דורית. אלו משמשים נקודת פתיחה לדיון במסורת, במורשת ובנוסטלגיה של תרבות יהודי תימן בישראל. המאמר כולל גם דיון רפלקטיווי במקומו של החוקר הנוטל חלק פעיל בתופעה הנחקרת ובקשיים וביתרונות שבמחקר אתנוגרפי הנעשה בדרך זו.

תום פוגל, התכנית לחקר פולקלור ותרבות עממית, האוניברסיטה העברית בירושלים, הר הצופים,
ירושלים 9190501
tomfogel@gmail.com